

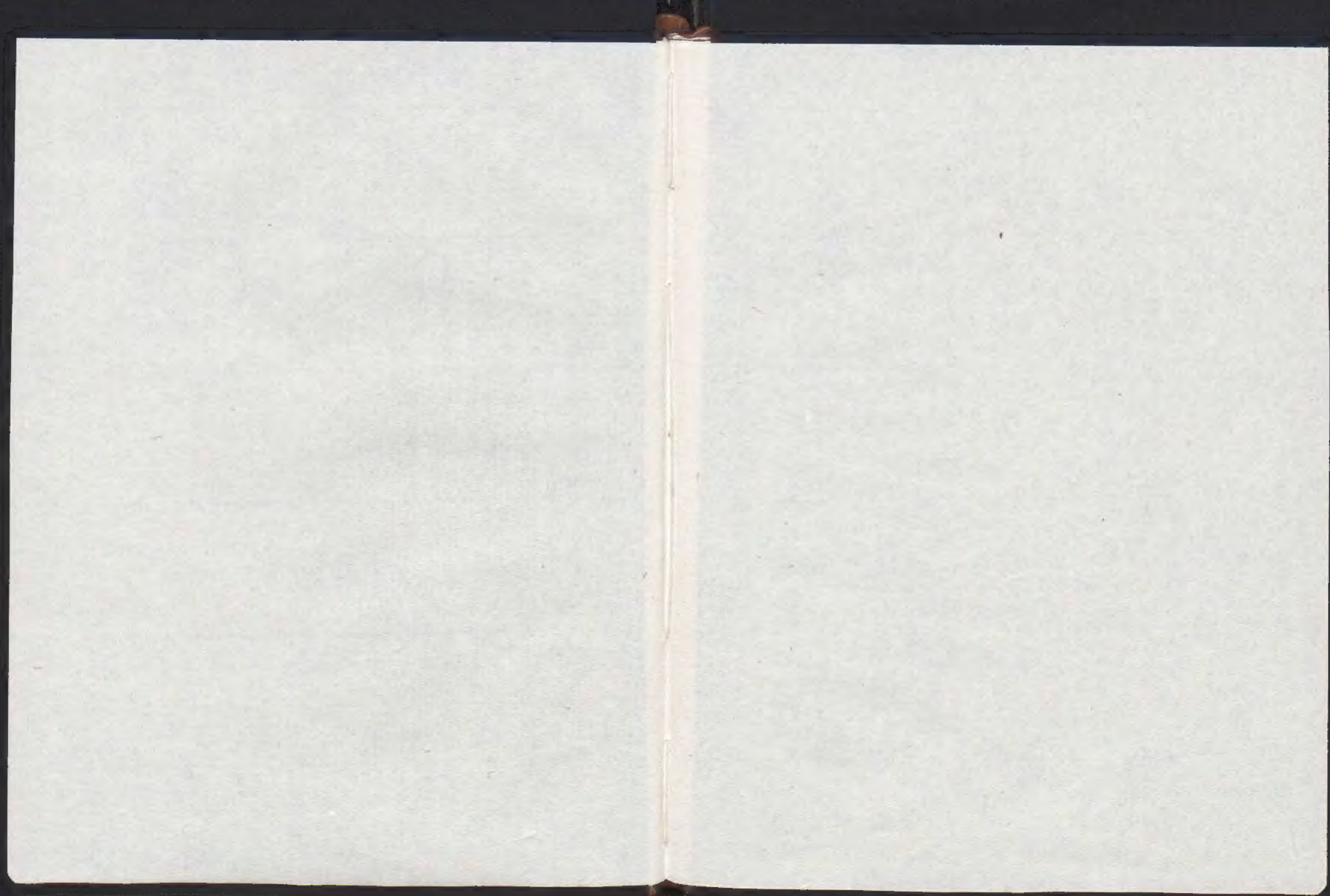
CIMELIA

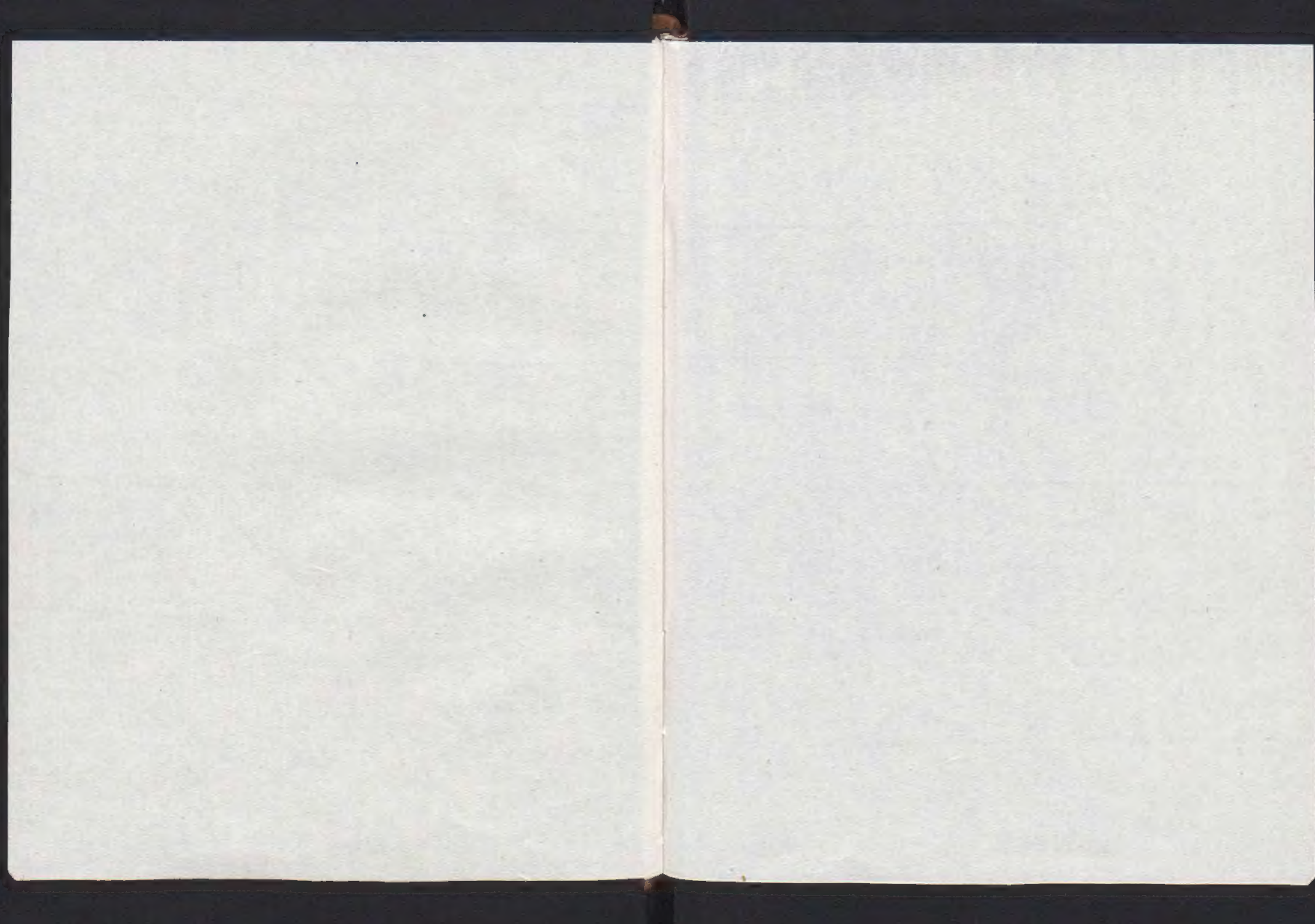
Qu

5836

Clin 5836

1
Drukarnia ZAMOYSKA,
Ktorą świętey pamięci nieboszyk
Miasta, Kościoła, y Akademicy FVNDATOR,
le^o Mość Pan Ian Zamoycki, Wielki Káncierz,
y Hetman Koronny, Testamentem
Akademicy legował.

*Pisma wtey Drukarniey Walenty Ptarmius,
Mathematicæ Professor iey Curator ab Academia
deputatus, Anno Domini 1617. die 30 Iunii,
tym porządkiem pospisał.*

PISMA ŁACIŃSKIE OKRĄGLE.

1.
*PIERWSZE Pismo, między wszystkiemi na-
wiesz, jest Antiqua wielka, którą Januśowski na-
zwał Antiqua petit Canon, leży w skrzyni, (ilekol-
wiek razy tu skrzynie wspomnię, potrzeba rozumieć
dwie skrzynie osobne, iakoby dwie części iedney skrzy-
nie; w których komoreczki, po iedney literze, pismo
jest rozłożone: oprócz Grzki, w którey trzy skrzynie
rachuię się za iedną) naznaczoney literą A, z liczbą
1, 2, tak. A 1, A 2. a ostatek się włożył w trąbkach
do są-*

三

Timor-Dai

1994

Trzecie pismo, Antiqua ná wielki Szwabacher, ma 3.
skryzynie C. 1, C 2. ostattek włożyło się w faskę C. Já-
nußowski nazywał Antiqua Romani Gros text. z któ-
rą się zgodzi pismo siódme, ósiemte, ^{dwana-}dziesiąte, Y

A B C C D D E E F G H I J K L M M N
O P Q R S T V U W X Y Z Z Æ a b c d e f g
h i j k l l m n o p q q r s t u v w x y z n e f f f f f

PISMA

PISMA POLSKIE.

9. *Pierwsze pismo Antiqua Polska ná wielki Szwabacher, w porządku wŝyŝtych dzieŝiate, ieŝt w skrzyni O 1. O 2. oŝatek w faŝce O. w ŝiodmey ŝuŝladŝie ma napis, Polŝczyzná nowa proŝta pierwsze, która ŝe ŝgoda ŝ Antiqua Romani Gros text. (ieŝt to pismo Láćińŝkie okragle trzećie) y do tego z ŝiodmem, dzieŝiatem, y dwánaŝtem. Iey litery tákie (a:*

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T U
W X Y Z C Z B S A a ā b b c c d e é f f g h i k l m n
n ŋ o ó ò õ p p r r s s t u v w x y z z z z z z z z z z
k r r á st β δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Ná Matrices 108 w teyże sukladzie włożyło sie piśmo.
Pan Chrystus iest obraz Boga niwidomého, pierwo-
rodny wŷyŷkiego ŷtworzenia : iż przezeń ŷtworzone ŷą
wŷyŷkie rzeczy, które ná niebieŷiech ŷą, y które ná
ziemi, wwidomé, y niwidomé. COŁOS: 1. 15.

Puncony od matrik iego włożyły się we dwa sroy-
ki A_1, A_2 .

10. Wtoré pismo Curliwa vkosna Polska, ze wſzystkie-
mi licząc, dzieſiąte, włożono w skrzynie P 1, P 2.
Tóž ieſt y w drugiey skrzyni Q 1, Q 2. oſtátek w
fáſce P. w ſkátnie zowie ſie Polſczyzná vkosna
pierwſza. która ſie zgodzi z Antiqua Romani Gros
text.

text. to iest z okraglem trzeciem Lacińskiem; a przy-
tym z siódmym, ósiennym, y dwanaście: ktorey
charakter iest taki:

[illegible]

*Matrices icy 140 znayduia sie z temi slowy
w 13 listach.*

W CHRYSTUSIE są wszystkie skarby mądrości y w-
miejetności zakryté, y w nim mieřska wszelka zu-
pełność Bostwa cielesnie: on iest pierwszy niźli
wszystkie rzeczy, y przezeń wszystkie rzeczy stwo-
żoné [4. COL: 2, 3, 9. 1, 17.

Puncony są we dnu sioykach litera P 1, P 2. nā-
znaczonych.

Trzecie piśmo Mytel Polski, do wszytkich licząc, 11.
 jedennasté, w skrzyni R 1, R 2. Toż iest y w dru-
 giej skrzyni S 1, S 2. ostatek w fásce R. zgodzi
 sie z Antiqua S. Augustini, to iest, z Lacińskiem o-
 kraglem czwartem, y nádto z trzynastem. Druk
 iego z tych charakterów poznać może:

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W
X Y Z a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z
^vg^oiſſ() / : ; . , 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

„Ani porożem nãzbyt potrzafaycie.

Matrices/ani punconow/ná to písmo nemá: bo ie sámó bez nich Pan Piechowiez w Krakowie kupil zá zlotych 90/ ze trzech set zlotych/ktore Je^o Mość Pan náš rozkázal dáć/ ad rationem tysiącá zlotych/ od nieboszýtká Pána Hetmána legowáných/ ná supplementum drukárney.

PISMA GRÆCKIE.

12. Piernysa Gręka ná wielki Szwabacher, przyda-
wając do inſych dwánaſte, ieſt w ſkrzyni T₁, T₂,
T₃. oſtátek złożył ſie do ſáſki T. Jánuſſonſki zo-
wie Gręczyzná Gros text: zgodzi ſie z Antiqua Ro-
mani Gros text, Lácińſkiem trzeciém okragłem ;
á nádto z ſiódmem, óiewiątem, y óieſiątem.

Litery iey té sã.

ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛ
ΜΝΞΟΠΡΣΤΥΦΧ
ΨΩ ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛ
ΜΝΞΟΠΡΣΤΥΦΧΨΩ

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
 α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω
 α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

467

[illegible]

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

Νυνὶ δὲ ἀπόθετε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν, ἐκ τῆς σόματος ὑμῶν. Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸ παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ. Coloss: 3, 8.
μὴ ἂν ἀνθέλητε, ταῦτα ποιῆτε. Galat : 5, 17.

Non quaecunq; vultis, illa faciatis.

Wtóra Gręka na tegiel Mytłowy odlana, przy-
liczając do przeszłych, piśmo trzynaste, jest w skrzyni
X₁, X₂, X₃. ostatek w fasce X. Januśowski
nazywał Gręczyzną Augustini. zgodzi się z nią czwar-
te y jedennaste. Icy litery charakter taki mają.

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Τ Φ Χ Ψ Ω
 α α α η η η η η η η η η η η η η η η η η η
 α ε η ι ο υ ω α α ε η ι ο υ ω η ι ο υ ω η ι ο υ ω

2 7 2
2 3 2

[illegible]

Δυσὶν λεγόντοιν, Πατέρη θυμομένη,
μὴ ἀνιτήνων τοῖς λόγοις σφώτερος. Euripid.

Ża troiá Gręká w materięx litery odlane ma ró-
żney wielkości : bo iedné naszerzēy vformowane są,
drugie wężey, trzeciēe nawężey ; charakter iednák
wšytkich tenże y równy iest : bo wšytkie odlane są
z iednych Matrices. co y z sáamego pozoru poznác ná
druku

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω
α β γ δ ε ζ ζ η θ θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ σ τ υ φ χ ψ ω
α β γ δ ε ζ ζ η θ θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ σ τ υ φ χ ψ ω
α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ σ τ υ φ χ ψ ω

*Piętnaście w rzędkie pisem kładą się Versalia 15.
nawietże, które we wtorey buładkie mają Ma-
trices 27 według tego charakteru.*

A ~~A~~ B C D E

E F G H I K
L Ł M N O
P Q R S T
V W X Y Z

Ná Matrices włożyło sie *N O S C E T E I P-
S V M*: Odlane leżą pod znakiem *N T*. Puncony
4 tylko Polskie są od nich *A E L W* w sroyku *S 6*.
Wtężyże sufladzie jest materką iedną gránowita
ná lanie kwádratów.

16. Szesnaste są Wersaly mnieysze, które ani ma-
trices, ani punconów mają. Druk ich jest taki.

A A B C D E E
F G H I K L M

N O P Q R S T
V W X Y Z Æ

Naydzie ie odlane pod znakiem *N 2*.

Siedmnaście mieysce daie sie kwádratom, które 17.
matrices nie mają, (oproc kwádratow z dziurą
gránowitą, ná które jest materká we wtorecy su-
fladzie, iáko sie teraz ná mieyscu piętnastem wspo-
mniało) á są w pięci skátulkách.

Szkatulka pierwsza okragla z literą *Δ* ma kwá-
draty do drugiego y szóstego pisma.

Wtóra z literą *⊙* do trzeciego, siódmego, dzie-
wiatego, dziesiątego, y dwanaściego.

Trzecia z literą *Δ* do osmego.

Czwarta z literą *z* do Mytlowych pisem, iáko
jest czwarcie, iedennaście, y trzynaste.

Piąta z literą *u* do Concordancy.

Osmnaście w liczbie są Membrá dwoiákie we dwu 18.
skátulkách.

Membrá pierwsze do Mytlowych pisem sposo-
sobne, włożono w skátulkę pierwszą, która ma
znak *z*.

Drugie

Drugie Membra do pisma piątego zgodne, sebrano w drugą skatulkę, które znać po tym charakterze ♣.

19. Dziewiętnaste miejsce mają linie mościłkowe y ołowiane, w pudelku ✕ pochowane.

20. Wszystkie te pisma zamyka y kończy dwudziesté á ostatnie PIEKŁO, to jest naczynie do którego kładą cokolwiek się w jakim piśmie zepsuie, że już do drukowania się nie seydzie. A kiedy takich druków zepsowanych nabiera się niemáło, dają je potym ná nowego pisma odlewanie. Takowego naczynia teraz tylko jedno jest z literą Ω.

PISMA NIEODLANE.

Oprócz tych pism, które, według swych matrices odlane, już napisane są, znaydują się matrices in-
sze tak Łacińskie iáko Polskie y Gręckie, według których jeszcze pism odlanych niemáß. Pism Łacińskich jest dwoie; Polskich czworo; między którymi są dwoie proste, á dwoie wkośne, Gręckie jedno.

PISMA ŁACIŃSKIE

Nie odlane.

Pismo pierwsze, Cursiua Garamond de Granlon;
która

która się zgodzi z pismem Antiqua Romana názwanem. Jest w 4 sufladzie. Mátrik ma 147. Punconów nie ma.

Drugie pismo, Cursiua petit text. mátrik ma 157 w sufladzie 12. Punconów jego niemáß.

PISMA POLSKIE

Nie odlane.

Jedno pismo w 7 sufladzie zowie się Polščyzná wtora prosta, mátrik ma 110. Puncony jego we dwu puškách B 1, B 2.

Drugie pismo w tejże sufladzie 7 názvano Polščyzná trzecia prosta, mátrik ma 106. Puncony są w sloyku C 1.

Do tych dwoygá pism prostych przynależy pismo diewiąte odlane, które jest w tejże sufladzie siódmej z napisem, Polščyzná nowa prosta pierwsza. ktorey charakter jest nawiętszy; iáko Polščyzná wtora prosta litery ma średnie; á trzecia, nadrobnieysze.

Pismo trzecie w sufladzie 6 ma napis, Polščyzná wtora wkośna, która się zgodzi z Antiqua Romani S. Augustini. (to jest z czwartem w rzędzie pismem) mátrik ma 112. Puncony jego w sloyku F.

C

Pismo

Pismo czwarte w téjże sufladzie 6 iest Polſczy-
zna vkoſna nowa trzecia; ktora ſie zgo.ſi z Antiqua
Romani Garamond de Garamond, to iest z piſmem
piątem. mátrik ma 110 iuſtyfikowanych ná probę.
Puncony ſą w puſce D.

Do tych dwoygá piſm vkoſnych wtorego y trze-
ciego, przynależy Polſczyzna vkoſna piernwſza, to
iest piſmo dzieſiąte, ktorego litery máią charakter
nawieſty; iáko drugiego, ſredni; á trzeciego, nadro-
bnieſzy.

PISMO GRÆCKIE

Nie odlane.

Pismo Græckie nie odlane, pięknego charakteru
y nawieſtego iedno tylko iest, ktore Matrices ma
we dwu ſufladách, dzieſiątey y iedennaſtey. w 10
ſufladzie mátrik iest 153. á w iedennaſtey 197. ták,
że w téj Grèce znáyduie ſie wſyſtkich mátrik 348.
Puncony tey Gręki ſchowaly ſie w ſeſć ſloykow, ná
ktorych wierzach tytuły polożono Græcum par in-
gon. ſloyki ták ſą poznáczony S 1. S 2. S 3.
S 4. S 5. S 6.

Przy tym piſmie Græckiem, w 10 ſufladzie, ſą 10-
ſe 13. to iest Matrices ná odlewáníe kwiatkow.

Zebrany do kupy nſyſtko piſmo co go iest,
znáydu-

znáyduie ſie z ſiedmiá piſm nie odlanych, y cterna-
tá odlanych, ſumma wſyſtkich piſm iedno y dwa-
dzieſciá, ktore ſie tu opiſaly.

Piſma nie odlane
Sporządzenie Szkátuły, iáko
z dawna Matrices w niey ſą pochowane.

W piernwſey ſufladzie iest piſmo trzecie y piąte.

W drugiey Verſalia nawieſte.

W trzeciey ſiodme piſmo.

W czwartej oſme, y

L Kurſiud Lácińſka Garamond de Granlon nie
odlana.

W piątey piernwſze.

P W ſoſtey Polſczyzna wtora vkoſna nie odlana.

P W teyże Polſczyzna vkoſna nowa trzecia nie
odlana.

W ſiodmicy ſufladzie Polſczyzna nowa proſta
piernwſza, to iest piſmo dziewiate.

P W teyże Polſczyzna wtora proſta nie odlana.

P W teyże Polſczyzna trzecia proſta nie odlana.

W oſmicy ſufladzie Matrices nie iuſtyfikowane.

W dziewiatey ſufladzie piſmo czwarte y ſoſte.

G W dzieſiątey y iedennaſtey ſufladzie iedneyże
Gręki nie odlaney Matrices 348.

We dwáńſtey ſufladzie piſmo wtore.

W tey-

L Wteyşe Kursiua Łacińska Poit text nie odlana.
 W trzynastej sukladzie piśmo dzieśiąte odlane,
 ktore iest piernyse do piśem sukladz soster
 nie odlanych należące.

ZGODA DRYKOW.

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1													
2					6								
3						7		9	10		12		
4										11		13	
5													14

Wyrozumienie zgody.

Piśmo wtore, trzecie, czwarte, y piąte, każde
 z tych osobno, z tym sie piśmem zgodzi, ktore we-
 społ z nim iest na iednym wierszu napisane. Tak
 trzecie zgodzi sie z siódmym, dziewiątym, dzieśią-
 tem, y dwanaście. Toż y przeciwnie rozumieć o
 tych, y o inszych. A piśmo piernyse, iż na swym
 wierszu żadney liczby nie ma, z żadnem sie nie zgo-
 dzi. Osme nawet, iż we środku tabliczki z przere-
 czonemu piśmy nie iest położone, z żadnem sie złą-
 czyć nie może.

Inse rzeczy do Drukárniety należące / ktorych sie tu nie
 wspomniato / Inwentarz inszy ma.

Koniec Drukárniety.

DRVKI AKADEMIEY Zamoyskiey.

Timete Dominum & date illi ho-
 norem : quia venit hora iudicij
 eius : & adorete eum, qui fecit
 cœlum, & terram, mare, & fon-
 tes aquarum. Apoc. xjv. vij.

Multum posse ad salutem alterius, honori mul-
 tis; parum potuisse ad exitium, probro nemini
 fuit. Ab alijs expectes, alteri quod feceris.

Regi apum aculeus est, sed eo ad vlciscendum non vti-
 tur: Sunt hæ naturæ leges, non scriptæ, vt quisque ma-
 ximâ est potentiâ præditus, ita tardum ad puniendum
 esse oportere. BASIL.

Animus quotidie ad rationem reddendam vocandus est.
 Faciebat hoc Sextius, vt consummato die, cum se ad no-
 cturnam quietem recepisset, interrogaret animum suum,
 quod hodie malum tuum sanasti? cui vitio obstitisti? qua
 parte melior es? Quid pulchrius hac consuetudine Senec.

Si fortè regni amplissimi tuum te lateris, ijs maioribus, qui meritis suis aliquam tibi nominis famam reliquerint; tamen magis, in alto præstantiore parente Ecclesia Catholica, letandum tibi statuas: quæ non modo tot Regum & Principum; sed quod longe præclarior est, Omnium Sanctorum communis mater est: In cuius gremio mori felicius est, quàm ubi natio nasci. cum non nasci satius sit, quàm in hac non mori.

Ad placandum Deum, ijs rebus opus est, quibus illum gaudere, ac delectari scias. Delectatur autem sobrietate, sanctitate, iustitia, & pietate.

Difficilem oportet aurem habere ad crimina.

Pietatem non modò potissimum, sed solum quasi bonum, aut omnium aliorum bonorum unicum fundamentum, iudices. inprimis religionem Catholicam constantissimè tuearis; hæreses, novæq; dogmata quæcunq; quocunq; etiam nomine obtrudantur, fugias.

Maiores nostri idèò copijs omnibus abundabant: quia decimas Deo dabant, & Casari census reddebant: modo autem quia discessit devotio Dei, accessit indictio fisci. causa XVII. q. 7. cap. Maiores. Hinc illud. Quod non capit Christus, rapit fisci.

Pan Chrystus iest obraz Bogá niwidomégo, pierworodny wšyſtkiego stworzenia: iſz przezeń stwożoné ſa wšyſtkié rzeczy, które ná niebiesiech ſa, y które ná ziemi, widomé, y niwidomé. COLOS: 1. 15.

W CHRYSTYSIE ſa wšyſtkie ſkárby mądroſci y wmiętnoſci ſákryté, y w nim mieſzka wſelka su-

pełnoſć Boſtwá cielesnie: on iest piernwéy niſzli wšyſtkie rzeczy, y przezeń wšyſtkie rzeczy ſtwożoné ſa. COL: 2, 3, 9. 1, 17.

Kaycie ſie grzechow / wpoſinam Kaycie / Ani porożem náſzyt potrzebacycie.

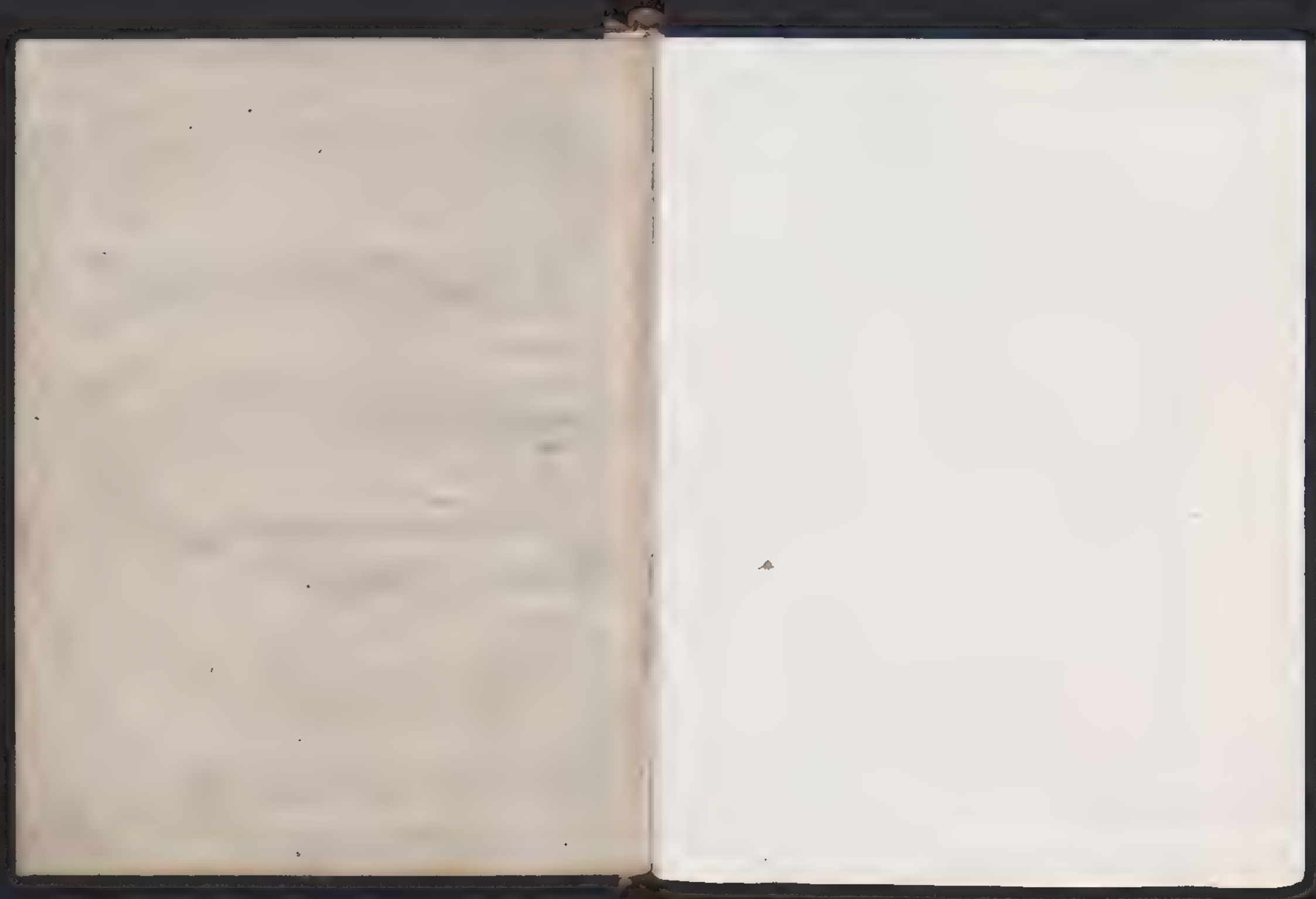
Nie májſz Rzymiánie we zwyczáiu / aby dla kogo bárowác mieli takiego ſtawieka ná zatrácenie / piernwéy niſz ten / ná korego ſkarża / ſedzie miał przed ſobá obecná ſtróné winuſ iſca; y mieyſce otrzyma ná obzoné ſiebie / y ná znieſienie wyſtepkow.

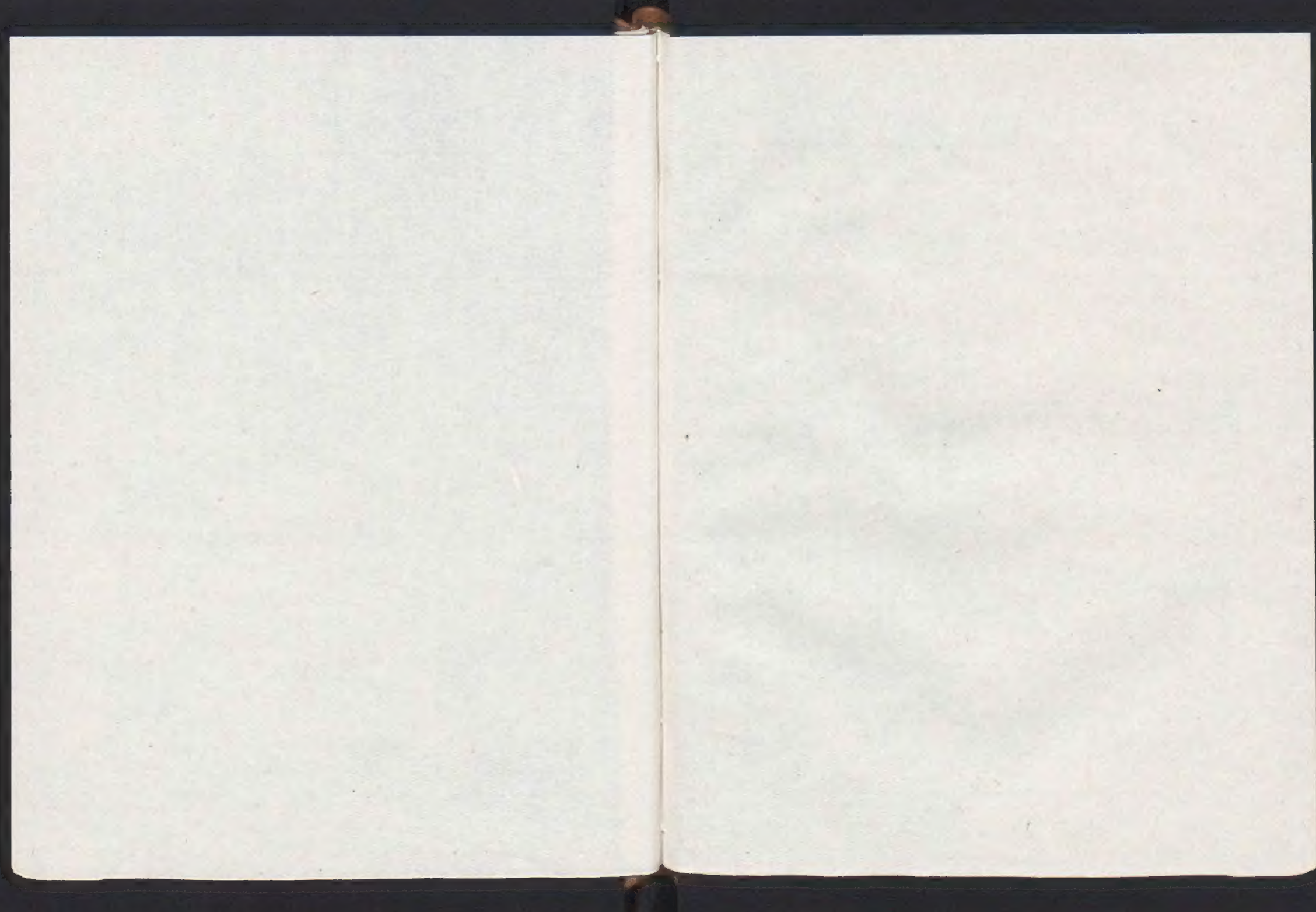
Νυνὶ δὲ ἀποθέσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, ἀιχρολογίαν, ἐκ τῆς φύσεως ὑμῶν. Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὴν παλαιὰν ἀνδραπν εὐταῖς πράξεσιν αὐτῶν. Coloss: 3, 8. μὴ ἂν φέλητε, ταῦτα ποιῆτε. Galat: 5, 17.

Non quæcunq; vultis, illa faciatis.

Παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακῶ, καὶ χεὶλή σου τῶ μὴ λalῆσαι δόλον. Ἐκκλινον ἀπὸ κακῶ, καὶ ποιῆσον ἀγαθόν: Ζήτησον εἰρήνην, καὶ διώξον αὐτήν. Psal: 33.

Δυσὶν λεγόντοιν, πατέρες θυμομένη, μὴ ἀνιδάντων τοῖς λόγοις σοφώτερος. Euripid.

Konservacja i opawa: Sekcja Konservacji
Biblioteki Jagiellońskiej. IV 2005

